

BILL O'REILLY & MARTIN DUGARD

ΣΚΟΤΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΣΣ

μετάφραση
Αργυρώ Μαντόγλου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

*Το βιβλίο αυτό αφιερώνεται στον γιο μου Σπένσερ,
που αγαπάει την Ιστορία όσο κι ο πατέρας του.*

Bill O'Reilly

Υπόμνημα

- Κεντρική οδική αρτηρία
- Παράδρομος
- Σιδηροδρομική γραμμή
- Ποταμός
- Ορεινός Όγκος
- Δάσος
- Υδροβιότοπος
- Πόλη / Κωμόπολη
με αστικό οικισμό
- Πρωτεύουσα
- Ναζιστικό στρατόπεδο συγκέντρωσης
- Μετακίνηση

Στρατιωτικές Δυνάμεις

- Πεζικό
- Τεθωρακισμένα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

7 ΜΑΪΟΥ 1945

ΡΕΝΣ, ΓΑΛΛΙΑ

2.41 π.μ.

Το κυνηγητό του διαβόλου ξεκινάει.

Σε μια αίθουσα της Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής, ο αρχηγός του Επιτελείου Επιχειρήσεων των ναζι στρατηγός Άλφρεντ Γιοντλ υπογράφει ένα υδατογραφημένο χαρτί μεγέθους Α4 με την επίσημη παράδοση του γερμανικού στρατού έπειτα από σχεδόν έξι ολέθρια χρόνια πολέμου. Το Βερολίνο έχει πέσει. Ο Φίρερ, ο ηγέτης των ναζι Αδόλφος Χίτλερ, είναι νεκρός: αυτοπυροβολήθηκε στο κεφάλι, και στη συνέχεια ο προσωπικός σωματοφύλακός του περιέλουσε με βενζίνη το σώμα του αυτόχειρα και το έκαψε. Τώρα, στρατεύματα των συμμαχικών δυνάμεων των Ηνωμένων Πολιτειών, της Μεγάλης Βρετανίας και της Σοβιετικής Ένωσης ξεχύνονται ανεμπόδιστα σε ολόκληρη τη Γερμανία, κατασιέλλοντας τους ελάχιστους εναπομείναντες θύλακες αντίστασης.

Παρά το προχωρημένο της ώρας, περιμετρικά της αίθουσας βρίσκονται παραταγμένοι δημοσιογράφοι και στρατιωτικοί, όλοι τους εν δυνάμει μάρτυρες. Χάρτες που δείχνουν την εξέλιξη των μαχών ανά την Ευρώπη καλύπτουν τους τοίχους, η τελευταία ενημέρωσή τους έγινε μόλις μία ημέρα πριν. Οι κάμερες για τα «Επίκαιρα» καταγράφουν αυτή τη σημαίνουσα στιγμή της ήττας για τη Γερμανία· η έντονη θερμότητα

που προκαλείται από τους προβολείς καθιστά την ατμόσφαιρα μέσα στην αίθουσα πνιγηρή. Ο Αμερικανός αρχιστράτηγος Ντουάιτ Αϊζενχάουερ, ανώτατος διοικητής των Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ευρώπη, είναι παρών, αλλά δεν συμμετέχει στην επίσημη υπογραφή. Ο «Άικ» προτιμάει να αφήσει τον επιτελάρχη του, τον στρατηγό Μπέντελ Σμιθ, να υπογράψει για λογαριασμό του.

«Με την υπογραφή αυτή» ανακοινώνει ο Γιοντλ, με εμφανή τη συγκίνηση στη φωνή του, «ο γερμανικός λαός και τα στρατεύματα της χώρας παραδίδονται στον νικητή».

Όσο το τέρας δεν έχει πτηθεί ολοκληρωτικά, ούτε και πολλοί από τους ακολούθους του. Γνωρίζουν πως οι πράξεις τους θα θεωρηθούν εγκλήματα πολέμου. Αυτοί οι άνθρωποι δολοφόνησαν και βασάνισαν άγρια αθώα πλάσματα σε τόσο μεγάλη κλίμακα, που η λέξη θηριωδία δεν αρκεί για να περιγράψει τα όσα έκαναν.

Χοντροί φάκελοι για τους εν λόγω «εγκληματίες πολέμου» έχουν συνταχθεί και ταξινομηθεί από τις αμερικανικές και βρετανικές μυστικές υπηρεσίες. Η ειδική σφραγίδα για άμεση σύλληψη βρίσκεται δίπλα στα όνοματά τους στη λίστα με τους πλέον καταζητούμενους εγκληματίες. Αν συλληφθούν και καταδικαστούν, θα τους επιβληθεί η θανατική ποινή.

Η εκτέλεση θα είναι ταχύτατη.

Αν βεβαίως συλληφθούν.

Περί τα εξακόσια μίλια βορειοδυτικά από το σημείο όπου ο στρατηγός Γιοντλ συνθηκολόγησε, ο πλέον διαβόητος μαζί δολοφόνος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου δεν σκοπεύει να παραδοθεί στους νικητές. Αντιθέτως, ο αρχηγός του Ράιχ Χάινριχ Χίμλερ προσπαθεί να σώσει τη ζωή του. Ο κατά συρροήν δολοφόνος τώρα κρύβεται σε μια μικρή αγροικία με κάποιους από τους πιο έμπιστους υπασπιστές του, λίγο μακρύτερα από το Σάιτρουπ, μια πόλη του γερμανικού βορρά. Ο Χίμλερ και οι άντρες του υπήρξαν όλοι μέλη της ναζιστικής παραστρατιωτικής οργάνωσης που έγινε γνωστή ως Schutzstaffel (Σουτσοστάφελ).

Ο κόσμος έχει άλλο όνομα για αυτούς τους χασάπηδες: τους αποκαλεί SS.

Schutzstaffel σημαίνει «μοίρα ασφαλείας», και τα τέσσερα πρώτα χρόνια από τη σύσταση της οργάνωσης, το 1925, η προστασία του Αδόλφου Χίτλερ ήταν το κύριο μέλημά της. Αλλά όταν ο Χίτλερ διόρισε τον Χίμλερ Ραϊχσφίρερ –άνωτατο αρχηγό των SS– το 1929, ο εικοσάχρονος πρώην αγρότης και ορνιθοτρόφος δεν ήταν ικανοποιημένος με το να είναι ένας απλός φρουρός. Τα SS σύντομα άρχισαν να συγκεντρώνουν πληροφορίες για τους εχθρούς του Χίτλερ, ενώ βασική προϋπόθεση για την ένταξη σε αυτά ήταν η «φυλετική καθαρότητα».

Το 1933, όταν το Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα του Χίτλερ πήρε την εξουσία στη Γερμανία, ο στρατός αποτελούνταν από τη Βέρμαχτ –τον παραδοσιακό στρατό, το ναυτικό και την αεροπορία του γερμανικού κράτους– και τα SS, μια παραστρατιωτική οργάνωση, πιστή στον Χίτλερ και στο ναζιστικό κόμμα.

Ο Χίτλερ έδωσε στον Χάινριχ Χίμλερ και στα SS μεγάλη εξουσία προκειμένου να κλείσουν στη φυλακή όλους τους πολιτικούς αντιπάλους του Τρίτου Ράιχ, στους οποίους περιλαμβάνονταν δικηγόροι, ομοφυλόφιλοι, Τσιγγάνοι, διανοητικά ανάπηροι, καθολικοί ιερείς, καθώς και το σύνολο του εβραϊκού πληθυσμού. Για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία ο αντισημιτισμός αποτέλεσε κυβερνητική πολιτική. Οι Εβραίοι έγιναν ξένοι στη χώρα τους, με μια σειρά από νέους νόμους που καταργούσαν τα νόμιμα δικαιώματά τους και τους υποχρέωναν να εγκαταλείψουν το εμπόριο και τη βιομηχανία. Στην πραγματικότητα, κάθε άντρας, γυναίκα ή παιδί που είχε την τόλμη να καταφερθεί εναντίον του Αδόλφου Χίτλερ διέτρεχε θανάσιμο κίνδυνο.

Ο Χάινριχ Χίμλερ περιόρισε αυτούς τους δήθεν εχθρούς σε ένα σύστημα φυλακών, που έγινε γνωστό ως «στρατόπεδα συγκέντρωσης». Αυτά διοικούνταν από τη διαβόητη μονάδα των SS γνωστή ως SS Totenkopfverbände – Διμοιρίες της Νεκροκεφαλής. Όλα τα μέλη των SS, συμπεριλαμβανομένου του στρατιωτικού βραχίονα που έγινε γνωστός ως Waffen SS (Ένοπλα SS), καθώς και οι διοικητές των SS, οι SS-TV, έφεραν ως έμβλημα μια νεκροκεφαλή στα πηλίκιά τους. Όσοι ανήκαν στις Διμοιρίες της Νεκροκεφαλής έφεραν ένα επιπλέον διακριτικό, μια

ιδιαίτερη νεκροκεφαλή με δύο διασταυρούμενα οστά, στο δεξί μέρος του κολάρου της στολής τους.

Το έμβλημα αυτό προκαλούσε τρόμο σε όλους τους εχθρούς του Τρίτου Ράιχ. Ο διωγμός των Εβραίων, ειδικά, έφτασε σε πρωτοφανή επίπεδα στην αρχή του πολέμου, τον Σεπτέμβριο του 1939, καθώς χιλιάδες απελάθηκαν από τη Γερμανία, την Αυστρία και την Τσεχοσλοβακία. Ακόμα και όταν ο γερμανικός στρατός πολεμούσε στην Ευρώπη, τα SS λειτουργούσαν ως μια εντελώς ανεξάρτητη μονάδα, εξολοθρεύοντας όλους τους εχθρούς του Χίτλερ και όλους εκείνους που είχαν θεωρηθεί φυλετικά μη καθαροί. Εκείνη την ίδια χρονιά οι ανάπηροι σε ολόκληρη τη Γερμανία δολοφονήθηκαν με δηλητηριώδη αέρια έπειτα από διαταγή του Χίτλερ. Τον Ιανουάριο του 1942, αυτή η μέθοδος εκτελέσεων εφαρμόστηκε και στον εβραϊκό πληθυσμό, ως μέρος της γερμανικής «Τελικής Λύσης», με στόχο τη γενοκτονία όσων ασπάζονταν αυτή τη θρησκεία. Ο Χίτλερ περηφανευόταν για την επινόηση βάρβαρων μεθόδων κατά τη μεταφορά, τους βασανισμούς και τη θανάτωση όσων ο ίδιος έκρινε άχρηστους. Επίσης, εξαφάνιζε τις σορούς τους.

«Η συνωμοσία, ή σχέδιο εξόντωσης των Εβραίων, ήταν τόσο καλά μεθοδευμένη και τόσο σχολαστικά οργανωμένη, που παρά την ήττα των Γερμανών και την κατάρρευση των ναζι, ο συγκεκριμένος ναζιστικός στόχος είχε, εν πολλοίς, επιτευχθεί» θα δηλώσει ο Αμερικανός εισαγγελέας Ρόμπερτ Χ. Τζάκσον, κατά την έναρξη της Δίκης της Νυρεμβέργης το 1945, όπου προσήχθησαν οι ναζι εγκληματίες πολέμου.

Μόνο ίχνη από τον ευρωπαϊκό εβραϊκό πληθυσμό απέμειναν στην Ευρώπη, στις χώρες που κατέλαβε η Γερμανία, αλλά και σε εκείνες που υπήρξαν δορυφόροι της ή συνεργάτες της. Από τα 9.600.000 εκατομμύρια των Εβραίων που διέμεναν στην Ευρώπη όταν αυτή κατακτήθηκε από τους ναζι, υπολογίζεται, επίσημα, πως το εξήντα τοις εκατό εξολοθρεύτηκε. Πέντε εκατομμύρια εκατόσιες χιλιάδες Εβραίοι χάθηκαν από τις χώρες όπου κατοικούσαν πριν από τον πόλεμο, ενώ η εξαφάνιση περισσότερων από 4.500.000 που δεν συμπεριλαμβάνονται στους πρόσφυγες πολέμου δεν μπορεί να αιτιολογηθεί από θανάτους που οφείλονται σε φυσικά αίτια ή από τη μετανάστευση. Στην Ιστορία δεν υπάρχει καταγεγραμμένο άλλο έγκλημα με τόσο μεγάλο αριθμό

θυμάτων που να έχει εκτελεστεί με τόσο καλά υπολογισμένη βαρβαρότητα. Το έγκλημα αυτό το σχεδίασε και το έφερε εις πέρας έπειτα από προτροπή του Αδόλφου Χίτλερ ο Χάινριχ Χίμλερ.

Οι *Times* του Λονδίνου αναφέρονται σε αυτόν χαρακτηρίζοντάς τον ως «τον πλέον μοχθηρό άνθρωπο στην Ευρώπη».

Κάποιοι άλλοι τον αποκάλεσαν «ενσάρκωση του διαβόλου».

Η Γερμανία βιώνει μια καώδη κατάσταση. Το τέλος του πολέμου βρίσκει τις μεγαλύτερες πόλεις και τα λιμάνια της να έχουν μετατραπεί σε ερείπια λόγω των βομβαρδισμών των Συμμάχων από ξηράς και αέρος. Βασικά αγαθά, όπως το τρεχούμενο νερό και το ηλεκτρικό ρεύμα, συχνά εκλείπουν. Υπάρχει ελάχιστο φαγητό και σχεδόν ανυπαρξία κρέατος. Σωροί από μπάζα και ανθρώπινα περιπτώματα φράζουν τα ρουθούνια ενώ η δυσωδία όλο και επιδεινώνεται από τα πτώματα σε αποσύνθεση που ακόμη δεν έχουν περισυλλεγεί. Σε ολόκληρη τη Γερμανία, οι Αμερικανοί και οι Βρετανοί πασχίζουν να βοηθήσουν τα εκατομμύρια των εκτοπισμένων λόγω πολέμου, στήνοντας καταυλισμούς προκειμένου να στεγάσουν και να θρέψουν όσους δεν έχουν κάπου να επιστρέψουν. Υπολογίζεται πως γύρω στα είκοσι εκατομμύρια άνθρωποι θα πλημμυρίσουν τους δρόμους της Ευρώπης τους έξι επόμενους μήνες, σχηματίζοντας μια μεγάλη πομπή, για την επιστροφή στον τόπο τους, πριν τους προλάβει ο χειμώνας. Αυτή είναι μια γνώριμη εικόνα σε ολόκληρη την ήπειρο – εδώ και αιώνες, το τέλος του πολέμου συνοδεύεται από συγκλονιστικές εικόνες στρατιωτών και πρώην αιχμαλώτων να σμίγουν στον δρόμο της επιστροφής προς τους αγαπημένους τους. Το ίδιο συμβαίνει και στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, καθώς οι Γερμανοί στρατιώτες μπλέκονται με τους Πολωνούς και τους Ρώσους αιχμαλώτους πολέμου. Με μία όμως διαφορά: εξαιτίας του σχεδίου των ναζι που είχε ως στόχο την εξολόθρευση ολόκληρης της εβραϊκής φυλής, τώρα οι δρόμοι είναι γεμάτοι από κρατούμενους των στρατοπέδων συγκέντρωσης, οι οποίοι είναι εύκολα αναγνωρίσιμοι από τα ξεφτισμένα ρούχα τους και τα σκελετωμένα κορμιά τους.

Γι' αυτούς τους εκτοπισμένους –όπως αποκαλούσαν τους Εβραίους

στο τέλος του πολέμου– η διαδρομή είναι μαρτυρική, καθώς δεν έχουν ιδέα τι τους περιμένει. Πρώτα οι Γερμανοί και τώρα τα ρωσικά στρατεύματα που έρχονται από τα ανατολικά έχουν κλέψει τα σπίτια και τις περιουσίες τους. Έπειτα από μήνες και χρόνια αιχμαλωσίας, κάποιιοι εκτοπισμένοι ελπίζουν πως θα πάρουν εκδίκηση. Για τον λόγο αυτό, όσοι επέζησαν από τα στρατόπεδα δεν προχωρούν ανυποψίαστοι. Αντιθέτως, παρατηρούν με προσοχή τους συνοδοιπόρους τους, καρφώνοντας το βλέμμα πάνω στους Γερμανούς και στις Γερμανίδες, ώστε να εντοπίσουν το γνώριμο πρόσωπο κάποιου δεσμοφύλακα των στρατοπέδων, προκειμένου να πάρουν οι ίδιοι τον νόμο στα χέρια τους και να αποδώσουν δικαιοσύνη άμεσα και διά της βίας.¹

Αυτή η κοινωνική διάλυση στην πραγματικότητα εξυπηρετεί τα μέλη των τρομακτικών SS, καθώς μπορούν να κρύβονται ανάμεσα στους πρόσφυγες. Ωστόσο ο Χάινριχ Χίμλερ δεν είναι ένας ανώνυμος στρατιώτης· χάρη στα δελτία ειδήσεων και στις φωτογραφίες, είναι βέβαιο πως αν συλληφθεί θα καταδικαστεί για τα εγκλήματά του. Ο Χίμλερ είναι σαράντα τεσσάρων χρόνων, με σύζυγο, ερωμένη και τέσσερα παιδιά – δύο από κάθε γυναίκα. Είναι αδύνατος, με ύψος ένα και εβδομήντα πέντε, λεπτό πηγούνι και δόντια που προεξέχουν από το στόμα. Η ασθενής όραση του Χίμλερ τον υποχρεώνει να φοράει γυαλιά με συρμάτινο σκελετό και δεν υπάρχει κάποιο χαρακτηριστικό στην εξωτερική εμφάνισή του που να μαρτυρά άνθρωπο με εξουσία. Ωστόσο, αυτός ο μεσήλικας ευθύνεται για τον θάνατο εκατομμυρίων ανθρώπων.

Ο Χίμλερ ξυρίζει τις γκριζες τρίχες από το μουστάκι του και προετοιμάζει την απόδρασή του. Τα συρμάτινα γυαλιά του –το σήμα κατατεθέν του–, απομακρύνονται και αντικαθίστανται από μια μαύρη καλύπτρα ματιού. Η πομπώδης στολή του πειέται και αντικαθίσταται από την άχαρη στολή ενός στρατονόμου, ονόματι Χάινριχ Χίτσιγκερ, ο οποίος είχε εκτελεστεί από τα SS πριν από μερικούς μήνες για το έγκλημα της «ηττοπάθειας». Για την περίπτωση που κάτι δεν πάει καλά, ο Χίμλερ κρύβει ένα φιαλίδιο με υδροκυάνιο κάτω από τη στολή του.

Αν το καταπιεί, ο οργανισμός του θα πάρει μια θανατηφόρα δόση

**Τα κυριότερα ναζιστικά
στρατιώδη συγκμήνρως**
Κατά τη διάρκεια
του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου

- Διμήκως του Αξίω
- ▨ Ουδέτερα έθνη
- Στραμικές Διμήκως
- Βόρεια Θάλασσα

Χάρτης: Gene Pihorp

δηλητηρίου και εντός δεκαπέντε λεπτών θα πεθάνει. Οι συνοδοιπόροι του Χίμλερ από τα SS έχουν, επίσης, δηλητήριο μαζί τους. Αλλάζουν και αυτοί την εμφάνισή τους, βγάζουν τα διακριτικά και τοποθετούν καινούρια έγγραφα στις τσέπες τους καθώς προετοιμάζονται για τη διαφυγή τους. Ανάμεσα σε αυτούς είναι ο Γιόζεφ («Ζεπ») Κιρμιάερ, ο προσωπικός σωματοφύλακας του Χίμλερ, ο δρ Ρούντολφ Μπραντ, προϊστάμενος βοηθός του Ραϊχσφίρερ, ο χειρουργός των SS δρ Καρλ Γκέμπχαρντ, ο συνταγματάρχης Βέρνερ Γκρότμαν και ο ταγματάρχης Χάιντς Μάχερ. Ο στρατηγός Ότο Όλεντορφ προτιμάει να ταξιδέψει μόνος.

Ο Όλεντορφ, ειδικά, είναι ένα τέρας. Είναι ένας από τους διοικητές των Einsatzgruppen (Ειδικές Μονάδες Δράσεις), γνωστά και ως Τάγματα Θανάτου, αυτών των μονάδων εξόντωσης που κινούνταν μαζί με τα στρατεύματα και εξολόθρευαν τον άμαχο πληθυσμό. Όταν η Γερμανία εισέβαλε στη Σοβιετική Ένωση τον Ιούνιο του 1941, η κατακτημένη περιοχή λεηλατήθηκε: ζώα, σιτηρά και μηχανήματα αποσπάστηκαν προκειμένου να εφοδιαστεί το Γερμανικό Ράιχ. Οι Σοβιετικοί αιχμάλωτοι πολέμου δεν είχαν τρόφιμα, με αποτέλεσμα δύο εκατομμύρια στρατιώτες να πεθάνουν από αστία. Ταυτόχρονα, τα στρατεύματα υπό τη διοίκηση του Όλεντορφ εντόπισαν τον εβραϊκό πληθυσμό. Μετά από διαταγή του, πάνω από ενενήντα χιλιάδες άνθρωποι δολοφονήθηκαν, είτε από σφαίρες είτε σε κινητούς θαλάμους αερίων.

Αυτοί οι κακοποιοί σκόπευαν να προχωρήσουν προς τον νότο, προς τα όρη Χαρτζ της κεντρικής Γερμανίας για να κρυφτούν εκεί, και έπειτα να το σκάσουν προς τις Άλπεις, ή ακόμα και να φύγουν από τη χώρα. Κι αυτό δεν ήταν τυχαίο. Εδώ και έναν χρόνο ο Χάινριχ Χίμλερ γνώριζε πως δεν θα κέρδιζαν τον πόλεμο στην Ευρώπη. Γι' αυτό και είχε δουλέψει σκληρά για να σπηθεί ένας μηχανισμός, το «Τέταρτο Ράιχ», που θα εξασφάλιζε το μέλλον μιας δυνατής μεταπολεμικής Γερμανίας. Ο ίδιος ο Αδόλφος Χίτλερ είχε δηλώσει ότι η αυτοκρατορία των ναζι είχε οικοδομηθεί κατά τέτοιον τρόπο ώστε να διαρκέσει για χίλια χρόνια – ο Χίμλερ και οι SS του ήταν αποφασισμένοι να φροντίσουν αυτή τη δήλωση να επαληθευτεί.

Τα επόμενα χρόνια, κάποιοι ερευνητές θα ανακαλύψουν μια μυστική συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Maison Rouge, στο Στρασβούργο της Γαλλίας, στις 10 Αυγούστου 1944, η οποία καλλιέργησε

αυτή την ελπίδα. Στη μουσική αυτή συνάντηση πήραν μέρος, ανάμεσα σε πολλούς άλλους, και κάποιοι κορυφαίοι Γερμανοί βιομήχανοι και τραπεζίτες. Ωστόσο, οι ναζι στρατιωτικοί και βιομήχανοι δεν γνώριζαν πως στη συνάντηση του Στρασβούργου υπήρχε, ανάμεσα στους παρισταμένους, και ένας Γάλλος μουσικός πράκτορας. Η έκθεσή του για όσα σχεδίαζαν σύντομα έφτασε στον Κόρντελ Χαλ, τον Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών. «Η γερμανική βιομηχανία πρέπει να αντιληφθεί πως ο πόλεμος δεν πρόκειται να κερδηθεί» έγραφε η έκθεση, γνωστή ως «Red House Report» (Έκθεση του Κόκκινου Οίκου), «και πως θα πρέπει να γίνουν κινήσεις για την προετοιμασία μιας μεταπολεμικής εμπορικής εκστρατείας. Ο κάθε βιομήχανος πρέπει να κάνει επαφές και συνεργασίες με ξένες εταιρείες, ωστόσο αυτό πρέπει να γίνει μεμονωμένα για να μην κινηθούν υποψίες». Και η αναφορά συνέχιζε: «Πρέπει, επίσης, να είναι προετοιμασμένοι για τη χρηματοδότηση του Ναζιστικού Κόμματος, το οποίο θα αναγκαστεί να βγει στην παρανομία».

Το πλέον παράτολμο σημείο του σχεδίου ήταν ίσως το εξής: Οι γερμανικές εταιρείες έπρεπε να αρχίσουν να δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό και να κρύβουν την όποια σχέση τους με τη Γερμανία και τους ναζι. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα συνέχιζαν να κάνουν στρατιωτική κατασκοπεία και θα συνεισέφεραν συστηματικά στην επιστροφή, μελλοντικά, της στρατιωτικής υπεροχής της Γερμανίας.

Για παράδειγμα, υπενθύμισαν σε όσους παραβρέθηκαν στο Στρασβούργο ότι η πατέντα για τον ανοξειδωτο χάλυβα ήταν στην κατοχή της Krupp και του American Chemical Foundation. Μεγαθήρια όπως η U.S. Steel, η αμερικανική εταιρεία παραγωγής χάλυβα, ήταν δέσμοι της Krupp για τη χρήση της πατέντας και συνεπώς αυτή ήταν μια πιθανή πύλη μέσα από την οποία θα μπορούσαν να διεισδύσουν οι κατάσκοποι των ναζι. «Τα γραφεία αυτά θα ιδρυθούν σε μεγάλες πόλεις, όπου θα μπορούν να είναι καλά κρυμμένα, καθώς και σε μικρά χωριά κοντά σε πηγές υδροηλεκτρικής ενέργειας όπου θα μπορούν να προσποιούνται ότι μελετούν την εξέλιξη των υδάτινων πόρων. Την ύπαρξή τους θα τη γνωρίζουν ελάχιστοι άνθρωποι σε κάθε βιομηχανία και οι αρχηγοί του Ναζιστικού Κόμματος. Κάθε γραφείο θα έχει έναν σύνδεσμο με το Κόμμα» συνέχιζε η αναφορά.

Η τελική ανταμοιβή θα ήταν οικονομική: «Μόλις το Κόμμα γίνει αρκετά δυνατό ώστε να ανακτήσει τον έλεγχο της Γερμανίας, οι βιομήχανοι θα αμειφθούν για την προσπάθειά τους και τη συνεργασία τους μέσα από παροχές και παραγγελίες».

Η συνάντηση στο Στρασβούργο απέδωσε κέρδη για τους ναζί. Πάνω από 500 εκατομμύρια δολάρια μεταφέρθηκαν από τη Γερμανία σε εταιρείες ουδέτερων χωρών, όπως Ισπανία, Ελβετία, Πορτογαλία και Αργεντινή. Με την πάροδο του χρόνου, εκατοντάδες εταιρείες θα αγοραστούν ανώνυμα με αυτά τα κεφάλαια.²

Σημαντικό ρόλο για την επιτυχία αυτού του σχεδίου έπαιξε όχι μόνο η παράνομη εξαγωγή πλούτου από τη Γερμανία αλλά και η διαφυγή των ισχυρών αρχηγών των ναζί. Σ' αυτό ποντάρει και ο Χάινριχ Χίμλερ.³

Ο Χίμλερ και οι άντρες του δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν αυτή τη στιγμή αν θα καταλήξουν στις Άλπεις ή σε κάποια μακρινή περιοχή της Νοτίου Αφρικής ή της Νοτίου Αμερικής. Οσοίσο έχουν πολλές πιθανότητες να αποδράσουν, αρκεί να βιαστούν. Η ομάδα θα ξεκινήσει τη διαδρομή με τέσσερις Mercedes. Λίγο αργότερα, θα αρχίσουν να προκαλούν υποψίες, αλλά προς το παρόν η μετακίνηση με αυτοκίνητα είναι ο γρηγορότερος και ο πλέον αποτελεσματικός τρόπος μεταφοράς. Όμως οι ακόλουθοι του Χίμλερ κάνουν ένα τρομερό λάθος: πριν από την αναχώρησή τους χαρίζουν τις στολές της Μουσικής Αστυνομίας, αγνοώντας πως η συγκεκριμένη ομάδα παρακολουθείται στενά από τις Συμμαχικές Δυνάμεις.

Μέχρι τις 12 Μαΐου, πέντε μέρες μετά την παράδοση της Γερμανίας, η αυτοκινητοπομπή του Χίμλερ έχει διανύσει με ιδιαίτερη προσοχή πάνω από εκατόν είκοσι μίλια. Έχουν κοιμηθεί στα χωράφια και σε σταθμούς τρένων, όπως τόσοι και τόσοι άλλοι που περιφέρονται στην Ευρώπη αυτή την εποχή. Η απόδραση των ναζί δείχνει να προχωράει.

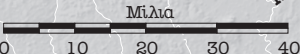
Στο λιμάνι της πόλης Μπρουνομπίτελ, στη Βόρεια θάλασσα, η ομάδα του Χίμλερ συναντάει το πρώτο εμπόδιο στη διαδρομή της: το δέλτα του ποταμού Έλβα, που έχει φάρδος πέντε μίλια. Δεν υπάρχει τρόπος τα αυτοκίνητα να περάσουν το ποτάμι, συνεπώς, από το σημείο αυτό και μετά, οι άντρες οφείλουν να προχωρήσουν πεζή. Μέσα στη σκοτεινιά

Η απόδραση του Χίμλερ 7-22 Μαΐου 1945

Ο Χίμλερ σε μικρή αγροικία 7 Μαΐου

Σύλληψη Χίμλερ 22 Μαΐου

Χάρτης: Gene Thorp

της νύχτας ο Χίμλερ δίνει σε έναν ντόπιο ψαρά πεντακόσια μάρκα για να περάσει αυτόν και τους άντρες του στην απέναντι όχθη.

Το πρωί, ο Χίμλερ και οι άντρες του περνούν απαρατήρητοι μέσα στο πλήθος των στρατιωτών που συνωσιάζονται στους δρόμους. Ο Χίμλερ τώρα φοράει ρούχα πολιτικά κάτω από ένα μπλε αδιάβροχο μοτοσικλειστή. Ο ίδιος δεν είναι εξίσου δυνατός με τους συντρόφους του, έτσι ο ταγματάρχης Μάχερ και ο συνταγματάρχης Γκρότμαν επιβραδύνουν το βήμα τους για να συγχρονιστούν με το βήμα του Χίμλερ. Φορούν πράσινα μακριά στρατιωτικά αμπέχονα, και βαδίζουν πάντα λίγα βήματα μπροστά του, κοιτάζοντας συνεχώς πίσω προκειμένου να βεβαιωθούν για την ασφάλεια του Χίμλερ. Κατά τη διάρκεια της ημέρας η πεζοπορία είναι αργή και εξαντλητική, ενώ περνούν τις νύχτες τους στα χωράφια μαζί με εκατοντάδες άλλους άντρες. Το φαγητό και το νερό είναι λιγοστά, και δεν υπάρχει καμία ιδιωτικότητα, αλλά τουλάχιστον ο Χίμλερ είναι ελεύθερος.

Στις 18 Μαΐου η φάλαγγα φτάνει στην πόλη Μπρεμερφέρντε, δυτικά του Αμβούργου. Εκεί, στρατεύματα του βρετανικού στρατού της Πεντηκοστής Πρώτης Μεραρχίας κάνουν μπλόκο στη γέφυρα του ποταμού Όστε. Μη γνωρίζοντας αν είναι ασφαλές να περάσουν, ο Χάινριχ Χίμλερ και οι άντρες του αποφασίζουν να σταματήσουν και να συζητήσουν το πώς θα προχωρήσουν.

Ο Χίμλερ ανησυχεί, αλλά δεν μπαίνει καν στον κόπο να αναζητήσει στις όχθες του ποταμού κάποιο άλλο πέρασμα. Αν το είχε κάνει, αυτός και οι σύντροφοί του θα μπορούσαν να έχουν περάσει τον Όστε χωρίς προβλήματα από το παρακείμενο αβαθές σημείο του ποταμού, συνεχίζοντας την πορεία τους προς τον νότο. Αυτό είναι ένα ακόμα λάθος της ομάδας του Χίμλερ.

Τώρα, προκειμένου να εντοπίσει πιθανούς κινδύνους, ο Ραϊχσφίρερ αποφασίζει να στείλει τον σωματοφύλακά του Γιόζεφ Κιρμάρ να τοσκάρει τα σημεία ελέγχου. Κάποιες εβδομάδες πριν, ο Κιρμάρ ήταν αυτός που είχε προτείνει ο Χίμλερ και οι ακόλουθοί του να δραπετεύσουν από τη Γερμανία με αεροπλάνο. Εκείνη τη χρονική στιγμή, το Βερολίνο

δεν είχε ακόμη χαθεί. Ένας αρχηγός όπως ο Χίμλερ είχε ένα επαρκώς επανδρωμένο αεροσκάφος στη διάθεσή του. Ωστόσο ο Ράϊχσφίρερ, πιστεύοντας πως θα μπορούσε να συνάψει μια ξεχωριστή συμφωνία με τους Συμμάχους, δεν εκμεταλλεύτηκε αυτή τη δυνατότητα απόδρασης. Ήλπιζε πως θα μπορούσε να διαρρήξει τη βρετανσοβιετική συμμαχία. Είναι η πρώτη φορά, μέσα στις δύο δεκαετίες που υπηρέτησε τον Αδόλφο Χίτλερ, που ο Χίμλερ συνωμότησε ενάντια στον Φίρερ.

«Στόχος μας» λέει ένας συνοδοιπόρος του Ότο Όλεντορφ, ανακαλώντας στη μνήμη του το σχέδιο συνωμοσίας με τους Συμμάχους που ο Χίμλερ μηχανευόταν στα κρυφά μαζί με άλλους κορυφαίους αρχηγούς των ναζί τον Απρίλιο του 1945, «δεν ήταν να αντισταθούμε, αλλά να αφήσουμε τους Συμμάχους να προχωρήσουν μέχρι τον Έλβα, έχοντας πρώτα συνάψει μια σιωπηρή συμφωνία πως θα σταματήσουν εκεί, ώστε να καλύψουν τα νώτια μας, προκειμένου εμείς να συνεχίσουμε τον αγώνα μας ενάντια στην Ανατολή. Αυτοί οι άντρες που ήταν αρκετά απογοητευμένοι από κάθε άλλη άποψη, πίστευαν ακόμη πως είχαμε μια σοβαρή πιθανότητα ενάντια στην Ανατολή».

Φυσικά, το σχέδιο του Χίμλερ δεν προχώρησε.

Μόλις ο Αδόλφος Χίτλερ πληροφορήθηκε τη δολοπλοκία, θυμωμένος απομάκρυνε τον Χίμλερ από τη διοίκηση των SS, τον διέγραψε από το Κόμμα των Ναζί και διέταξε τη σύλληψή του – μια διαταγή που δεν εκτελέστηκε ποτέ εξαιτίας της αυτοκτονίας του Χίτλερ λίγες μέρες αργότερα. Ωστόσο η ευκαιρία της απόδρασης από τη Γερμανία με αεροσκάφος είχε χαθεί. Ο Χίμλερ και οι φίλοι του παρέμειναν μεγάλο διάστημα στον Βορρά.

Μέχρι τις 9 Μαΐου, ο Χίμλερ συνέχισε να πιστεύει πως θα μπορούσε να πολεμήσει μαζί με τους Συμμάχους ενάντια στον σοβιετικό στρατό που προχωρούσε μέσα στη Γερμανία προερχόμενος από τα ανατολικά. Παρότι ο γερμανικός στρατός είχε παραδοθεί, ο Φίρερ έγραψε ένα γράμμα στον διοικητή του βρετανικού στρατού Μπέρναρντ Λο Μοντγκόμερι. Ο Ότο Όλεντορφ ήταν αυτός που διόρθωσε την επιστολή προτού ο Χίμλερ τη δώσει σε έναν από τους άντρες του για να την πάει στον Μοντγκόμερι. Ο Χίμλερ καθυστέρωσε την απόδρασή του και περίμενε απελπισμένος την απάντηση του Βρετανού στρατάρχη. Δεν έφτασε ποτέ.

Τώρα, ο Ζεπ Κιρμάρ είναι αυτός που πληρώνει το τίμημα για την κα-
θυστέρηση του Χίμλερ: ο σωματοφύλακας έχει συλληφθεί και ανακρίνεται
από τους Βρετανούς. Ωστόσο, ο Χίμλερ πιστεύει λανθασμένα πως ο σωμα-
τοφύλακάς του έχει περάσει με ασφάλεια το σημείο ελέγχου. Ο Χίμλερ με
τους συντρόφους του τώρα πλησιάζουν το σημείο ελέγχου φορώντας τις
απλές στρατιωτικές στολές. Το μπλόκο είναι επανδρωμένο με μια ομάδα
από Ρώσους, πρώην αιχμαλώτους πολέμου, οι οποίοι εντοπίζουν έγκαιρα
την ύποπτη συντροφιά του Χίμλερ και τους στέλνουν προς τους Βρετανούς.

Ο Χάινριχ Χίμλερ είναι υπό κράτηση – αλλά αυτό δεν το γνωρίζει
κανείς ακόμη.

Ο λοχαγός Τομ Σελβέστερ έχει περάσει όλη την ενήλικη ζωή του υπη-
ρειώντας τον Στρατό ή τη Δικαιοσύνη. Ο νεαρός από το Εδιμβούργο
υπηρέτησε επτά χρόνια στη μονάδα του πεζικού της Σκοτίας, στον
στρατό ξηράς, έπειτα έφυγε και κατατάχθηκε στην αστυνομία της Σκοτίας,
προτού επιστρέψει στον στρατό ξηράς λίγο πριν ξεσπάσει ο πόλεμος,
όπου και πήρε τον βαθμό του υπολοχαγού. Ο Σελβέστερ έλαβε μέρος
στην απόβαση στη Νορμανδία, και τώρα έχει αναλάβει τη διοίκηση του
ανακριτικού τμήματος πολιτών (031 Civilian Interrogation Camp), έξω
από την πόλη Λίνεμπουργκ της Γερμανίας.

«Ένα φορτηγό με πολλούς υπόπτους έφτασε την περασμένη Τετάρτη»
θα πει αργότερα ο Σελβέστερ. «Δεν έδωσα και μεγάλη προσοχή στους
επιβαίνοντες».

Αλλά ο Χάινριχ Χίμλερ, υποδύομενος τον λοχαγό Χάινριχ Χίτσιν-
γκερ, εντόπισε τον λοχαγό Σελβέστερ και ζήτησε συνάντηση με τον
Βρετανό αξιωματικό. Το αίτημα μεταβιβάζεται στον Σελβέστερ, ο οποίος
αρνείται να τον συναντήσει. «Ήμουν απασχολημένος» θα πει αργότερα.

Ωστόσο ο Χίμλερ επιμένει, θεωρώντας πως το κύρος του ως Ραϊχσφί-
ρερ (αρχηγός των SS) θα εντυπωσίαζε τους αρχηγούς των Συμμάχων, οι
οποίοι θα τον αντιμετώπιζαν με σεβασμό. Ελπίζει ακόμα πως ο διοικητής
του βρετανικού στρατού Μοντγκόμερι θα έρθει σε επαφή μαζί του. Η
πεποίθηση αυτή είναι μια πλάνη, αλλά ο Χίμλερ έτσι λειτουργούσε σε
όλη του τη ζωή.

Οι ώρες περνούν. Τέλος, ο Σελβέστερ θυμωμένος συμφωνεί να συναντήσει τον αιχμάλωτο με την καλύπτρα στο ένα του μάτι. Ο Χίμλερ, μαζί με τον ταγματάρχη Μάχερ και τον συνταγματάρχη Γκρότιμαν, οδηγείται στο γραφείο του Σελβέστερ.

«Οι τρεις άντρες πέρασαν μέσα» θα θυμηθεί αργότερα ο Σελβέστερ, «ο φιλάσθενος και κακοφτιαγμένος Χίτοιγγκερ –όπως αυτοαποκαλούνταν– και οι δυο γεροδεμένοι υπασπιστές του». Ο Χίμλερ περιμένει μέχρι να περάσουν όλοι μέσα στο δωμάτιο. Έπειτα αφαιρεί την καλύπτρα από το μάτι του και φοράει τα γυαλιά του με τον συρμάτινο σκελετό.

«Είμαι ο Χάινριχ Χίμλερ» δηλώνει περήφανα.

Ωστόσο, πριν ακόμη μιλήσει, τη στιγμή που ο Χίμλερ φοράει τα γυαλιά του, ο Σελβέστερ αντιλαμβάνεται ποιος είναι.

Την ημέρα της σύλληψής του, στις 7 μ.μ., ο Χίμλερ τίθεται υπό φρούρηση και κατόπιν περνάει από εξονυχιστικό έλεγχο. Διαμαρτύρεται όταν ανακαλύπτουν το φιαλίδιό του με το υδροκυάνιο. «Αυτό είναι το φάρμακό μου» λέει. «Είναι για τον στομαχόπονο».

Στη συνέχεια δίνουν στον αρχηγό των SS μια αλλαξιά ρούχα. Παρά τις διαμαρτυρίες του, τον αναγκάζουν να φορέσει τη βρετανική στρατιωτική στολή, καθώς και παπούτσια χωρίς κορδόνια. Του προσφέρουν ένα ελαφρύ δείπνο με ψωμί, τυρί και τσάι, αλλά ούτε που το αγγίζει. Ζητάει να πλυθεί, ένα αίτημα που γίνεται δεκτό.

Προκειμένου να επιβεβαιώσει την ταυτότητα του κρατουμένου, ο Σελβέστερ ζητάει από τον Χίμλερ να σχηματίσει την υπογραφή του. Έπειτα τη συγκρίνουν με ένα αντίγραφο του γραφικού χαρακτήρα του Χίμλερ το οποίο παρέχεται από το παρακείμενο βρετανικό διοικητήριο, κι έτσι επιβεβαιώνεται το γεγονός πως ο Σελβέστερ έχει μπροστά του τον διαβόητο κατά συρροήν εγκληματία.

«Δεν είχε μείνει τίποτα επάνω του που να θυμίζει τον αλαζόνα ναζι δυνάστη· αυτός ήταν ένας συνηθισμένος άνθρωπος, με ένα δερμάτινο πανωφόρι μοτοοικλειστή και ατημέλητη εμφάνιση» δήλωσε ο λοχαγός.

Στις 9.45 μ.μ. καταφτάνει ο συνταγματάρχης Μάικλ Μέρφι, υπαρχηγός του Γραφείου Πληροφοριών του Βρετανικού Στρατού, προκειμένου να αναλάβει ο ίδιος προσωπικά τον Χίμλερ. Μία ώρα αργότερα, αφότου

τον μετέφεραν σε μια δεύτερη βρετανική μονάδα, κάνουν μία ακόμα εξονυχιστική έρευνα στον Χίμλερ. Του αφαιρούν τα ρούχα του, εκτός από τις κάλτσες και τις μπότες. Ο γιατρός που τον εξετάζει είναι ο λοχαγός Σ. Τζ. Γουέλς του Ιατρικού Σώματος του Βασιλικού Στρατού. Αυτός εξετάζει μεθοδικά τη γλουτιαία σχισμή του Χίμλερ, καθώς και τα ρουθούνια του, τα αφτιά του, τα σημεία ανάμεσα στα δάχτυλα των ποδιών του και των χεριών του. Ο Χίμλερ είναι υπάκουος, ακόμα και όταν υφίσταται την ταπείνωση να εξετάζει ένας άντρας τα απόκρυφα σημεία του. Αυτόπτες μάρτυρες είναι τρεις στρατιωτικοί. Στην αναφορά του ο Γουέλς περιγράφει σε τρίτο πρόσωπο:

«Έχοντας ψάξει τον κρατούμενο εξονυχιστικά έφτασε στο στόμα, όπου και πρόσεξε ένα μπλε πραγματάκι να προβάλλει στην κάτω αριστερή πλευρά της οδοντοστοιχίας του».

Ο Γουέλς βάζει το δάχτυλό του μέσα στο στόμα του Χίμλερ, για να βγάλει το παράξενο αυτό αντικείμενο, και τότε ο ναζί δαγκώνει με δύναμη το δάχτυλο. Την ώρα που ο Γουέλς αποτραβιέται, ο Χίμλερ σπάει το γυάλινο φιαλίδιο με τους τραπεζίτες του. Η φονική μυρωδιά του πρωσικού οξέος απλώνεται στο μικρό ανακριτικό δωμάτιο. Ο Γουέλς, γνωρίζοντας πως αυτό είναι ένα φιαλίδιο με υδροκυάνιο, αρπάζει τον Χίμλερ και κώνει το κεφάλι του μέσα σε μια λεκάνη με νερό που βρίσκεται τοποθετημένη εκεί για την περίπτωση που θα χρειαστεί να ξεπλυθεί το δηλητήριο. Αρπάζει τη γλώσσα του Χίμλερ για να τον εμποδίσει να καταπιεί περισσότερο δηλητήριο, κι εκείνος του καταφέρνει κι άλλες δαγκωνιές.

Ο ταγματάρχης Νόρμαν Γουιτάκερ, ένας από τους παρατηρητές του στρατού, βοηθάει τον Γουέλς να ακινητοποιήσει τον Χίμλερ. «Το κάθαρμα μούγκριζε και βρυχιόταν τρομερά» θα πει αργότερα ο Γουιτάκερ.

Το σώμα του Χίμλερ εντός ολίγου παραλύει, αλλά πέρασαν άλλα δεκαπέντε λεπτά προσπάθειας για να τον κρατήσουν στη ζωή. Ο Γουέλς βάζει σε κίνδυνο την ίδια του τη ζωή στην προσπάθεια να επαναφέρει τον Χίμλερ, αλλά μάταια.

Ο Χάινριχ Χίμλερ είναι νεκρός· σύντομα θα ταφεί σε έναν ανώνυμο τάφο έξω από το Λίνεμπουργκ.

Ο δαίμονας είχε το τέλος που του άξιζε.

Όσο υπάρχουν πολλοί ναζι εγκληματίες πολέμου που κατάφεραν να ξεφύγουν από τη Δικαιοσύνη. Η μεταπολεμική Γερμανία τούς προσέφερε το χάος και τη σύγχυση που χρειαζόνταν, καθώς εκατομμύρια άνθρωποι ήταν σε μεταβατική κατάσταση. Ο Αδόλφος Χίτλερ και ο Χάινριχ Χίμλερ δεν υπάρχουν πια, αλλά κάποιοι από τους πιο βάρβαρους εγκληματίες του Τρίτου Ράιχ κατάφεραν να ξεγλιστρήσουν από τον κλοιό των Συμμάχων.

Στο Βερολίνο, ο Μάρτιν Μπόρμαν, ο προσωπικός γραμματέας του Χίτλερ, παρέμεινε στο υπόγειο καταφύγιο του Φίρερ για τρεις μέρες μετά την αυτοκτονία του Χίτλερ. Στη συνέχεια ο Μπόρμαν –που είχε επιλεγεί από τον Χίτλερ για να αναλάβει τον συντονισμό του Ναζιστικού Κόμματος μετά τον πόλεμο– εξαφανίστηκε. Στα ανατολικά, ένας τριαντατετράχρονος γιατρός ονόματι Γιόζεφ Μένγκελε κινείται με ταχύτητα προς τα δυτικά, υπό τον φόβο ότι μπορεί να συλληφθεί από τον σοβιετικό στρατό που επελαύνει.

Ο λοχαγός των SS, που ονομάστηκε «Άγγελος του Θανάτου», είχε πραγματοποιήσει τα τρομερά ιατρικά πειράματά του σε κρατούμενους στο φριχτό στρατόπεδο του Άουσβιτς, στην Πολωνία. Ο Μένγκελε είναι υπεύθυνος για τον θάνατο χιλιάδων αθώων ανθρώπων και γνωρίζει πολύ καλά πως αν συλληφθεί θα απαγχονιστεί. Τώρα πασχίζει να περάσει απαρατήρητος μέσα στους χιλιάδες πρόσφυγες πολέμου που συνωστίζονται στους δρόμους της Γερμανίας.

Στη Γαλλία ο Κλάους Μπάρμπι, ο τρομερός «Χασάπης της Λυών», ο οποίος όχι μόνο βασάνισε και σκότωσε χιλιάδες Γάλλους πολίτες αλλά έδωσε, επίσης, την εντολή μειαγωγής χιλιάδων παιδιών στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Άουσβιτς, έχει καταφέρει να ξεφύγει από τους Γάλλους παρτιζάνους που επιζητούν την εκτέλεσή του.

Και στην Αυστρία, ο αντισυνταγματάρχης των SS Άντολφ Άιχμαν, ίσως ο απεχθέστερος ναζι, ο άνθρωπος που είναι υπεύθυνος για εκατομμύρια θανάτους, δεν κάνει καμία προσπάθεια να κρυφτεί. Επέστρεψε στην οικογένειά του στο Λιντς σαν να μην είχε μεσολαβήσει ο πόλεμος.

Αυτοί οι τέσσερις άνθρωποι –ο Μπόρμαν, ο Μένγκελε, ο Μπάρμπι

και ο Άιχμαν-, ανάμεσα σε χιλιάδες άλλους εγκληματίες πολέμου των SS, κατάφεραν και πέρασαν αθόρυβα στην αφάνεια.

Ο μεταπολεμικός μηχανισμός των ναζι θα βοηθήσει αυτούς τους εγκληματίες να πάρουν διαβατήρια, να διασχίσουν τα σύνορα και να χτίσουν καινούριες ζωές σε φιλόξενα κράτη.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό, μια μικρή ομάδα αντρών, οι οποίοι σύ- ντομα θα ονομάσουν τους εαυτούς τους «κυνηγούς των ναζι», οργανώνει ομάδες εκτελεστών και απαγωγέων.

Η εξόντωση των SS όπου να 'ναι ξεκινά.

1

26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1945
ΦΟΡΤ ΝΤΙΞ, ΝΙΟΥ ΤΖΕΡΣΙ
ΠΡΩΙ

Ο Μπέντζαμιν Φέρεντς αποστρατεύεται εντέλει. Έχουν περάσει σχεδόν επτά μήνες από τη μέρα που ο πόλεμος έλαβε τέλος και το ίδιο περίπου διάστημα από τη μέρα που ο Χάινριχ Χίμλερ αυτοκτόνησε. Με το χαρτί της αποστράτευσης στο χέρι, ο ατημέλητος εικοσιπεντάχρονος δικηγόρος, απόφοιτος του Χάρβαρντ, βγαίνει στο αδύναμο φως της μέρας, έξω από αυτό το στρατιωτικό κέντρο αποστράτευσης, και λαχταράει να επιστρέψει στην πατρίδα του, την πόλη της Νέας Υόρκης.

Παρότι είχε ύψος μόλις ένα και πενήντα δύο, ο λοχίας Φέρεντς κατατάχθηκε στον στρατό και υπηρέτησε ενεργά καθ' όλη τη διάρκεια του πολέμου. Ο Φέρεντς έζησε την απόβαση στη Νορμανδία, την επέλαση των Συμμάχων προς τη Γαλλία και τη Μάχη των Αρδεννών, πριν ο στρατός αποφασίσει να εκμεταλλευτεί την ιδιότητα του ως δικηγόρου.

Το 1945, τον μετέθεσαν εκ νέου από τη μονάδα του πυροβολικού στο αρχηγείο της Τρίτης Στρατιάς του στρατηγού Τζορτζ Σ. Πάιτον. Μια καινούρια μονάδα, γνωστή ως Ομάδα Εγκλημάτων Πολέμου, είχε σχηματιστεί. Ο Μπένι Φέρεντς ήταν ένα από τα πρώτα μέλη της.

Ο Φέρεντς ήταν γνωστός για την ανυπακοή του. «Δεν είμαι περιστασιακά απείθαρχος» διόρθωσε ο Φέρεντς έναν αξιωματικό, ο οποίος

σημείωσε αυτή την περιγραφή για να χαρακτηρίσει τη συμπεριφορά του σε έναν επίσημο φάκελο. «Είμαι κατεξοχήν απείθαρχος. Δεν παίρνω σοβαρά διαταγές που ξέρω πως είναι ηλίθιες και παράνομες».

Ωστόσο, ήταν αυτή η ανεξάρτητη πλευρά του χαρακτήρα του που κατέστησε τον Φέρεντς ικανό να φέρει εις πέρας ένα έργο που ελάχιστα άνθρωποι θα μπορούσαν να αναλάβουν. Ο Νεοϋορκέζος ταξίδεψε μόνος του με ένα τζιπ που πάνω στο καπό της μηχανής είχε γραμμένες τις γερμανικές λέξεις «Immer Allein» (Πάντα Μόνος). Η μακάβρια αποστολή του ήταν να μπει στα στρατόπεδα συγκέντρωσης αμέσως μετά την απελευθέρωση και να συλλέξει αποδείξεις για τις φρικαλεότητες. Ο Μπένι Φέρεντς γεννήθηκε στην Τρανσυλβανία της Ρουμανίας και ήταν Εβραίος. Αν οι γονείς του δεν είχαν αποφασίσει να μεταναστεύσουν στις Ηνωμένες Πολιτείες, λίγο πριν από τα πρώτα γενέθλιά του, ο Φέρεντς πιθανότατα θα είχε συλληφθεί και θα είχε μεταφερθεί σε στρατόπεδο συγκέντρωσης. Υπό αυτή την έννοια, ο Φέρεντς στάθηκε τυχερός, καθώς οι Ηνωμένες Πολιτείες σύντομα θα έκαναν τα στραβά μάτια στις συνεχώς εντεινόμενες προσπάθειες εξόντωσης του εβραϊκού πληθυσμού από τους Γερμανούς. Ανάμεσα στο 1933 και το 1943, μόνο σε 190.000 Εβραίους επιτράπηκε να μεταναστεύσουν στην Αμερική – ένα μικρό μέρος από τα εκατομμύρια που αναζητούσαν άσυλο.

Ο Φέρεντς έχει ζωνρή φαντασία και καθώς διασχίζει με το τζιπ του τη γερμανική ύπαιθρο φαντάζεται πως είναι η στρατιωτική εκδοχή του μοναχικού κυνηγού. Στην πραγματικότητα ο άνθρωπος από το Μπρούκλιν είναι κάτι πολύ πιο ριψοκίνδυνο: είναι ο πρώτος κυνηγός των ναζί σε όλον τον κόσμο.

«Στην πραγματικότητα ήταν όλα ίδια» θα γράψει αργότερα ο Φέρεντς για την εμπειρία της εισόδου στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. «Νεκρά σώματα πεταμένα στους χώρους του στρατοπέδου, σωροί από δέρμα και οστά, πτώματα στοιβαγμένα σαν κούτσουρα μπροστά στα κρεματόρια, ανήμποροι σκελετωμένοι άνθρωποι με διάρροια, δυσεντερία, τύφο, φυματίωση, πνευμονία και άλλες ασθένειες να κάνουν εμετό στις γεμάτες με ψείρες κουκέτες τους, ή πεσμένοι κάτω στο χώμα, με

τα σπαρακτικά τους μάτια να εκλιπαρούν για βοήθεια. Ελάχιστοι είχαν τη δύναμη να χαμογελάσουν με ευγνωμοσύνη. Το μυαλό μου δεν μπορούσε να αποδεχτεί αυτό που έβλεπαν τα μάτια μου. Γι' αυτό και ύψωσε έναν προστατευτικό τοίχο προκειμένου να με καταστήσει ικανό να συνεχίσω τη δουλειά μου μέσα σ' αυτό τον απίστευτο εφιάλτη. Είχα ανικρίσει την Κόλαση».

Παρότι ο Φέρεντς δεν ήταν ένας εκπαιδευμένος ερευνητής, ο ρόλος του απαιτούσε να προσεγγίσει αυτό το έργο με το ασκημένο μάτι του ντιέκτιβ. Πρώτη του δουλειά σε κάθε στρατόπεδο ήταν το Schreibstube –το γραφείο του στρατοπέδου– για να ελέγξει τους επίσημους φακέλους. Η έφεση των Γερμανών στη λεπτομερή καταγραφή και φύλαξη των αρχείων έγινε η καταστροφή τους: η ημερομηνία και η αιτία θανάτου κάθε κρατουμένου ήταν καταγεγραμμένες με σχολαστικότητα. Συχνά πυκνά υπήρχε η σημείωση «auf den flucht erschossen» –πυροβολήθηκε κατά την απόπειρα διαφυγής του– που εμφανιζόταν δίπλα στο όνομα.

«Στα αγγλικά» έγραψε αργότερα ο Φέρεντς «αυτό το αποκαλούν δολοφονία».

Χάρη σε αυτούς τους σχολαστικούς φακέλους, ο Φέρεντς πληροφορήθηκε ποίε έφταναν τα τρένα στο στρατόπεδο, ποια ήταν η χώρα προέλευσης, καθώς και τον αριθμό των αιχμαλώτων που επέβαιναν σε αυτά. Στην αρχή η δουλειά ήταν δύσκολη αλλά ικανοποιητική έπειτα από τόσα χρόνια υπηρεσίας στα πεδία της μάχης. Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, αυτή η μακάβρια εργασία εξάντλησε τον νεαρό δικηγόρο.

«Αναμφίβολα» θα έγραφε αργότερα ο Φέρεντς, «οι εμπειρίες μου ως ερευνητή των εγκλημάτων πολέμου στα στρατόπεδα συγκέντρωσης των ναζί με σημάδεψαν ανεξίτηλα». Το στρατόπεδο του Έμπενζε του άφησε την πιο φρικαλέα εντύπωση. Μετά την απελευθέρωση «κάποιοι τρόφιμοι έπιασαν έναν από τους δεσμοφύλακες των SS την ώρα που αυτός προσπαθούσε να το σκάσει – κρίνοντας από τη βία της επίθεσης, αυτός πρέπει να ήταν ο διοικητής του στρατοπέδου. Πρώτα τον χτύπησαν αλύπητα. Έπειτα το πλήθος τον έδεσε στη μεταλλική σχάρα που χρησιμοποιούσαν για να κώνουν τα σώματα μέσα στα κρεματόρια. Εκεί μέσα τον έβαλαν να σιγοψήνεται ζωντανός, ενώ τον έβγαζαν και τον ξανάβαζαν μέσα στον φούρνο αρκετές φορές».

«Το είδα να συμβαίνει και δεν έκανα τίποτα» θα γράψει αργότερα ο Φέρεντς. «Δεν ήταν μέρος των καθηκόντων μου να τους σταματήσω, ακόμα και να μπορούσα. Και ειλικρινά δεν είχα τη διάθεση να το προσπαθήσω».

Το έργο του Φέρεντς γίνεται γνωστό με πηχυαίους τίτλους στις 21 Νοεμβρίου 1945, όταν οι πρώτοι ναζι εγκληματίες πολέμου προσέρχονται για να δικαστούν στη Νυρεμβέργη. Αλλά αυτόν δεν τον ενδιαφέρει. Το μόνο που θέλει είναι να γυρίσει στην πατρίδα του. Συνεπώς, τη δεύτερη μέρα των Χριστουγέννων του 1945, κι ενώ ο πόλεμος έχει πλέον τερματιστεί και αυτός έχει απαλλαγεί από την υπηρεσία του, ο Φέρεντς εγκαταλείπει το κυνήγι των ναζι. Κάνει σχέδια να παντρευτεί τη Γερτρούδη, την παλιά αγαπημένη του. Ο Φέρεντς δεν γνωρίζει αυτό που πρόκειται να συμβεί στη συνέχεια. Όπως και άλλα δέκα εκατομμύρια Αμερικανοί στρατιώτες που γύρισαν στην πατρίδα τους μετά τον πόλεμο, είναι κι αυτός άνεργος και ελπίζει γρήγορα να βρει μια δουλειά. Για ένα πράγμα ο Φέρεντς είναι σίγουρος: όσο ζει δεν πρόκειται να επιστρέψει στη Γερμανία. Αλλά κάνει λάθος.

Την ημέρα θανάτου του Χάινριχ Χίμλερ, ο στρατηγός Ότο Όλεντορφ, πρώην ανώτερος αξιωματικός των Ταγμάτων Θανάτου, συλλαμβάνεται από τους Συμμάχους στην πόλη Λίνεμπουργκ. Ο Όλεντορφ είχε χωριστεί από τον Χίμλερ λίγο πριν από τη σύλληψη του δεύτερου. Για κακή του τύχη δεν τον συλλαμβάνουν οι Αμερικανοί αλλά οι Βρετανοί. Το Γραφείο Στρατηγικών Υπηρεσιών των Ηνωμένων Πολιτειών (OSS) δεν κυνηγούσε και τόσο φανατικά τους εγκληματίες πολέμου. Αντιθέτως, στρατολογούσαν μέλη του Ναζιστικού Κόμματος, προκειμένου να κάνουν κατασκοπεία στη Σοβιετική Ένωση. Ο Αμερικανός διοικητής του OSS στην Ελβετία, ο αριστοκράτης Άλεν Ντουλς, στην πραγματικότητα σαμποτάρει το έργο του Μπένι Φέρεντς, προσφέροντας βοήθεια σε μια ομάδα υψηλόβαθμων αξιωματούχων των ναζι. Είναι απίστευτο, αλλά ο Κλάους Μπάρμπι, ο «Χασάπης της Λυών», θα βρει άσυλο μέσω του OSS.

Τον Μάρτιο, όταν ακόμη η Γερμανία και η Αμερική ήταν σε πόλεμο, ένας υψηλά ιστάμενος αξιωματικός των SS, ο στρατηγός Καρλ Βολφ,

κατάφερε να φτάσει στη Ζυρίχη της Ελβετίας, μια ουδέτερη χώρα. Εκεί ήπιαν ένα ουίσκι με τον Ντουλς και συζήτησαν την πρώτη πολιορκία της Ιταλίας από τις γερμανικές δυνάμεις. Ωστόσο ο Βολφ έχει έναν επιπλέον στόχο: να εντυπωσιάσει τον Ντουλς, λέγοντάς του πως δήθεν θα μπορούσε να φανεί χρήσιμος στην αμερικανική κατασκοπεία μετά την παράδοση της Γερμανίας.⁴

Όμως ο στρατηγός Ότο Όλεντορφ, με τον αριθμό 880 στο περιβραχιόνιό του, δεν έχει ανάλογες επαφές με το OSS και, συνεπώς, καμία προστασία από την παράφορη οργή του νομικού Μπένι Φέρεντις, που σύντομα θα επιστρέψει για να πάρει εκδίκηση.